

El turisme sostenible s'ha convertit en un dels atractius de Burundi. Els visitants poden gaudir dels valors naturals de la regió a través de viatges en canoa o excursions.

A més, els turistes poden gaudir dels valors i tradicions culturals dels països.

L'activitat turística permet el millor desenvolupament de la resta de sectors.

L'activitat turística com a valor solidari

El turisme sostenible i solidari és un element de desenvolupament per a molts països de l'Àfrica subsahariana. ONG de Balears treballen en projectes de cooperació relacionats per oferir una alternativa de futur per a la població

Solidaris

Text: **Miquel Ripoll Perelló**
Fotos: **M. À. Cañellas/Arxiu**

PALMA L'Àfrica subsahariana té indrets d'una gran bellesa. Als Grans Llacs, Mali i Tanzània hi ha zones d'una gran biodiversitat i d'un alt valor paisatgístic.

Uns valors idonis per promocionar el turisme, destinat sobretot a aquelles persones que amb el seu lleure volen conèixer altres realitats i ajudar aquests països. Així doncs, el turisme solidari es converteix avui dia en una de les formes de desenvolupament amb més futur per a molts països africans, que veuen com l'arribada de turistes activa les seves economies

i dóna oportunitats reals a una població que en molts casos viu en condicions de pobresa.

Dins aquest context, les ONG Veïns Sense Fronteres (VSF), Col·lectiu d'Educació en Drets Humans (CEPAC) i Sotermun organitzaren unes jornades dia 31 de març, patrocinades per l'Agència de Cooperació, que sota el nom de "Turisme i patrimoni com a motor de desenvolupament a l'Àfrica subsahariana" volgueren donar a conèixer la realitat del turisme solidari en alguns d'aquests països, a més d'estreñer llaços de cooperació des de Balear.

De fet, aquestes organitzacions fa anys que desenvolupen projectes de cooperació a països com Mali i Burundi. En aquest darrer indret, a final del 2007 elaboraren tot un informe sobre les possibilitats de promoure-hi un turisme

sostenible i que promogui els valors solidaris. Com afirma Jaume Obrador, president de VSF, “un instrument per lluitar contra la pobresa, en el marc de la cooperació per assolir els objectius del mil·lenni reclamats per Nacions Unides”.

Intercanvi d'experiències

De fet, en matèria turística les Illes tenen un handicap important. Tant per les coses bones com per les dolentes. Ponents de Mali, Burundi i Tanzània participaren en les jornades, intercanviant-hi experiències. Com afirma Jaime Malsonneveu, president de CEPAC, “implantar el turisme a aquestes zones és realment factible. Ara bé,

Les propostes turístiques pretenen repercutir en la millora de les condicions de vida

La setmana passada se celebraren unes jornades destinades a promoure aquest tipus de col·laboració

s'ha de prendre mesures i fer lleis proteccionistes per evitar que el costat negatiu del turisme a Mallorca es reproduïxi allà, sobretot pel que fa al territori”. Tal com assegura Marino de la Rocha, “cal una activitat turística que doni prioritat a les persones i a la defensa dels drets humans, a més de la defensa del bé comú per a tota la comunitat”, és a dir, un turisme sostenible, respectuós amb el territori i motor de creació d'ocupació entre la societat civil.

Com afirmà Albert Mbonerane, exministre de Comunicació i de Planificació del Territori i Turisme de Burundi, “és hora d'obrir els ulls per salvar les generacions futures, i el turisme és una oportunitat per a l'Àfrica dels Grans Llacs. Tenim molts llocs turístics i cal mantenir-hi la preocupació pel medi ambient. S'ha de combinar l'activitat amb la protecció del nostre patrimoni natural”. Una font de desenvolupament, que com afegeix Fatoumata Diarra, Coordinadora de la Xarxa de Dones Africanes Economistes, “és una oportunitat per a l'emancipació de les dones”. D'una forma semblant s'expressa Isaïe Mbonihankuye, un jove geògraf que destaca com “l'equilibri entre el desenvolupament i la natura és allò que atraurà el turista de demà. La terra és la casa que tenim i hem gestionar-la de manera responsable”, és a dir, el turisme com un valor de solidaritat i de futur. •

Zitto Kabwe

DIPUTAT DEL PARLAMENT DE TANZÀNIA

“Volem un turisme de qualitat i que els guanys repercuteixin en la població”

PALMA Zitto Kabwe és parlamentari de Tanzània per la regió natal de Kigoma i un dels polítics més populars dels país. Llicenciat en Economia i Comerç internacional per la Universitat Dar-es-Salam, és diputat a l'oposició i col·labora actualment amb els ministeris de Finances i de Comerç i Indústria. Per altra banda, presideix el Comitè Parlamentari sobre inversions públiques. Ens parla sobre la situació de la regió i sobre el turisme com a motor de desenvolupament i de canvi.

Així, segons afirma Kabwe, el turisme representa una oportunitat de futur, “és l'aportació econòmica estrangera més important, un bilió de dòlars anuals”. “Un bon turisme més les taxes que ens pertoquen de l'activitat minera podrien acabar amb la pobresa”. De la mateixa manera assegura: “Crec que el treball que se'n pot generar és molt superior”. Ara bé, “no volem el mateix que a la República Dominicana, on només el 10% dels guanys de l'activitat turística repercuteix sobre el benefici de la població”. “Volem un model centrat en els pobles i en la preservació de la nostra cultura”. Que hi hagi treball per a la gent i que el turista “pugui gaudir de més serveis i de manera personalitzada”, assegura.

Mesures proteccionistes

En aquest sentit, Kabwe explica que Tanzània ja ha pres mesures per protegir el territori i els inte-

Zitto Kabwe, diputat tanzà i segon polític més ven valorat del país.

ressos de la població, “no estam interessats en un turisme de masses, volem que sigui de qualitat i que els guanys quedin en la població”. “No volem perdre la nostra cultura ni el patrimoni”. De fet, des del 2008 existeix la llei de propietats estrangeres que defineix com l'activitat turística “ha de repercutir sobre la població i ha de ser gestionada des d'aquí”.

“

L'activitat turística és el motor de futur i el nostre objectiu és arribar al milió de visites anuals”

“Abans, els turistes alemanys que venien ho pagaven tot al seu país. Els diners queden ara dins el nostre”.

Pel que fa a la promoció de les zones més emblemàtiques, el diputat per Kigoma assegura que es “fan moltes campanyes i propaganda de zones turístiques úniques com el Kilimanjaro i Zanzibar”. “La majoria del turisme se centra al nord. Ara intentam promocionar-lo a l'oest”. “Els Llacs poden atreure visitants i la nostra meta és arribar al milió anual de turistes”, afegeix. De tota manera, però, reconeix que els problemes econòmics globals han fet es reduïu en un 33%, “i l'objectiu d'arribar al milió sembla difícil”.

Per altra banda, l'activitat minera és, avui dia, la font de riquesa més gran del país. En aquest sentit, Kabwe és un dels polítics més famosos allà perquè en el 2007 denuncià el govern per corrupció en la concessió de les explotacions. “Tanzània és un lloc ric en minerals, el tercer en or, però la gent no se'n beneficia”. “Vaig descobrir un acord privat entre el Govern i una companyia canadenca. Ho vaig denunciar i em van expulsar del Parlament durant 4 mesos”, explica. “Però la gent sortí al carrer i la pressió popular va fer que m'haguessin de readmetre”. “Les companyies continuen donant doblers als polítics corruptes i hi ha el perill que no s'aprovin mesures al respecte”. “Fan falta nous líders”. •

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

Lliure mercat

Segons el baròmetre estadístic de l'Organització Mundial del Turisme, des de l'any 2002 el continent on el turisme creix més és l'Àfrica. Concretament, l'any 2006, últim

del qual n'he pogut consultar les dades, la taxa d'increment anual del nombre de visitants va ser del 9% (7% al la riba nord o Magrib i 10% a l'Àfrica subsahariana), taxa molt superior al 5,4% del conjunt mundial. Però el contrast amb altres dades ens prevé de l'ingenu optimisme de pensar que l'esclat turístic a l'Àfrica beneficia sobretot els africans –si més no fins ara. Per exemple, els ingressos per despesa turística van a parar sobretot a empreses no africanes: els programadors de viatges, els transports i les principals infraestructures turístiques estan en mans de grans corporacions transnacionals del nord; el resultat és que els ingressos turístics dels països africans fan plorera al

costat dels beneficis que el turisme deixa a qualsevol altra part del món. Un altre contrast colpidor ve de l'observació de la procedència del turisme: europeus i nord-americans anam a l'Àfrica a fer vacances, mentre que els africans surten dels seus països per sobreviure.

Seria totalment equivocac concloure que el desenvolupament del turisme no és positiu per a l'Àfrica. Naturalment que és una gran oportunitat. Només cal que deixem jugar els africans amb les mateixes condicions. Si el lliure mercat és unidireccional –llibertat per al moviment de persones i de capitals del nord cap al sud, barreres restrictives per als fluxos sud-nord–, aquest joc té trampa. •